

Bruxelles, 15.7.2019
COM(2019) 336 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE CONSILIU

**privind punerea în aplicare a asistenței financiare furnizate țărilor și teritoriilor de peste
mări prin intermediul celui de al 11-lea Fond european de dezvoltare**

Introducere

Decizia de asociere peste mări¹ stabilește cadrul juridic pentru relațiile dintre țările și teritoriile de peste mări² (TTPM), statele membre de care sunt legate acestea și Uniunea Europeană. În temeiul Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene³ (TFUE), scopul Deciziei de asociere peste mări este de a sprijini dezvoltarea durabilă a TTPM și de a promova valorile Uniunii în întreaga lume.

Sprijinul financiar pentru TTPM este furnizat în principal prin intermediul Fondului european de dezvoltare (FED), o sumă de 364,5 milioane EUR fiind alocată în cadrul celui de al 11-lea FED pentru perioada de programare 2014-2020⁴.

În conformitate cu articolul 91 din Decizia de asociere peste mări, prezentul raport subliniază progresele realizate în ceea ce privește punerea în aplicare a resurselor alocate TTPM în cadrul celui de al 11-lea FED în anul 2018.

Resursele financiare în cadrul celui de al 11-lea FED-TTPM

Resursele puse la dispoziția TTPM în cadrul celui de al 11-lea FED se împart în următoarele alocări, pe baza anexei 2 la Decizia de asociere peste mări:

- 229,5 milioane EUR pentru alocări teritoriale (bilaterale);
- 100 de milioane EUR pentru cooperarea și integrarea regională;
- 21,5 milioane EUR pentru finanțarea ajutorului umanitar și de urgență sau a asistenței în caz de fluctuații ale veniturilor din exporturi;
- 5 milioane EUR pentru finanțarea subvențiilor la dobândă și asistența tehnică acordată prin intermediul Facilității BEI pentru investiții a TTPM;
- 8,5 milioane EUR pentru studii și asistență tehnică în conformitate cu articolul 81 din Decizia de asociere peste mări.

16 TTPM sunt considerate a fi eligibile pentru o alocare teritorială în cadrul celui de al 11-lea FED, definite în conformitate cu criteriile stabilite în Decizia de asociere peste mări. Ar trebui menționat faptul că Groenlanda este finanțată direct de la bugetul general al Uniunii pe baza „Deciziei Groenlanda”⁵.

¹ Decizia 2013/755/UE a Consiliului privind asocierea țărilor și teritoriilor de peste mări la Uniunea Europeană.

² Țările și teritoriile de peste mări ale UE sunt Groenlanda, Noua Caledonie și teritoriile dependente, Polinezia Franceză, Teritoriile Australe și Antarctice Franceze, Insulele Wallis și Futuna, Saint Pierre și Miquelon, Saint-Barthélemy, Aruba, Bonaire, Curaçao, Saba, Sint Eustatius, Sint-Maarten, Anguilla, Insulele Cayman, Insulele Falkland, Georgia de Sud și Insulele Sandwich de Sud, Monserrat, Pitcairn, Sfânta Elena și teritoriile dependente (denumite în prezent Sfânta Elena, Ascension și Tristan da Cunha), Teritoriul Antarctic Britanic, Teritoriul Britanic din Oceanul Indian, Insulele Turks și Caicos, Insulele Virgine Britanice, Bermuda.

³ Partea a patra din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (C 326/47 din 26.10.2012).

⁴ L210/1 din 6.8.2013 - Acordul intern între reprezentanții guvernelor statelor membre ale Uniunii Europene, reușiți în cadrul Consiliului, privind finanțarea ajutoarelor Uniunii Europene în baza cadrului financiar multianual pentru perioada 2014-2020, în conformitate cu Acordul de parteneriat ACP-UE, și privind alocarea de asistență financiară pentru țările și teritoriile de peste mări cărora li se aplică partea a patra din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

⁵ Decizia 2014/137/UE a Consiliului privind relațiile dintre Uniunea Europeană, pe de o parte, și Groenlanda și Regatul Danemarcei, pe de altă parte, alocă pentru cooperarea dintre Uniune și Groenlanda într-un domeniu de interes comun suma de 217,8 milioane EUR pentru perioada 2014-2020.

Cele trei programe regionale vizează să stimuleze cooperarea între TTPM situate în aceeași regiune, care au în comun provocări și priorități similare. Acțiunile finanțate în cadrul alocării regionale sprijină elaborarea și punerea în aplicare a unor programe și proiecte regionale cuprinzătoare, în vederea abordării acestor provocări. Se încurajează parteneriatele cu alte surse de finanțare, inclusiv cu alte instrumente financiare ale Uniunii, prin intermediul cooperării cu țările ACP vecine și/sau cu țări terțe, precum și cu regiunile ultraperiferice ale UE.

Pe lângă programele teritoriale și regionale, **programul tematic**, singurul program pentru „toate TTPM” din cadrul celui de al 11-lea FED, va încuraja cooperarea inter-TTPM în întreaga regiune.

Procesul de programare pentru cel de al 11-lea FED-TTPM

Partea a patra din Decizia de asociere peste mări instituie **un proces de programare care este specific TTPM**. Spre deosebire de grupul statelor din Africa, zona Caraibilor și Pacific (ACP), programarea nu se bazează pe programe indicative naționale, ci este organizată în jurul **unui proces constând într-o singură etapă, și anume elaborarea unui document de programare, care are două componente: a) strategia de răspuns a UE (partea A) și b) documentul de acțiune (partea B)**.

Se adoptă numai **o decizie formală a Comisiei** pentru aprobarea fiecărui document de programare al TTPM, care cuprinde atât orientările strategice, cât și conceptul programului detaliat.

Sprijinul bugetar reprezintă modalitatea preferată de punere în aplicare pentru alocările teritoriale în TTPM (până în prezent, 12 TTPM din 16 au beneficiat de FED). Acesta reprezintă o evoluție pozitivă în raport cu modalitatea de organizare a proiectului utilizată anterior în mai multe TTPM. Sprijinul bugetar oferă o modalitate eficientă de abordare a provocărilor transversale, pe termen lung și structurale și de menținere a unui dialog constructiv în materie de politici.

TTPM sunt principalele responsabile de elaborarea documentelor de programare, inclusiv în ceea ce privește stabilirea priorităților pe care se bazează strategiile lor și asigurarea consultării locale necesare. La cererea TTPM, s-a pus la dispoziție asistență tehnică pentru sprijinirea TTPM în procesul de programare, în conformitate cu articolul 81 din Decizia de asociere peste mări.

Situația în 2018

a) Punerea în aplicare teritorială a celui de al 11-lea FED

Datorită angajamentului comun al tuturor părților vizate, s-au înregistrat progrese în ceea ce privește programarea celui de al 11-lea FED în 2018, printr-o coordonare și un dialog consolidate. Prin adoptarea documentelor de programare pentru cel de al 11-lea FED pentru Sfânta Elena și Montserrat, 12 din cele 16 TTPM cu alocare teritorială și-au finalizat programarea la sfârșitul anului 2018. Multe alte TTPM au realizat progrese semnificative în vederea finalizării programării la începutul anului 2019⁶. În ceea ce privește punerea în aplicare, în cursul anului 2018, TTPM au primit de plăți în valoare de 58,62 milioane EUR în cadrul celui de al 11-lea FED (a se vedea anexa 1).

⁶ Programele teritoriale pentru Aruba (13,05 milioane EUR) și Bonaire (3,95 milioane EUR) au fost adoptate în februarie 2019. Procesul de programare pentru Curaçao (16,95 milioane EUR) și Sint-Maarten (7 milioane EUR) este în curs, cu o dată planificată de adoptare în 2019-2020.

În ceea ce privește punerea în aplicare în 2018:

Zona Caraibilor:

- în sectorul **energiei durabile**, plățile din cadrul programelor de sprijin bugetar în Sint Eustatius (prima și a doua tranșă fixă: 2,2 milioane EUR) și în Saba (a doua tranșă fixă: 1,4 milioane EUR) au fost finalizate, ceea ce a dus la creșterea rezilienței sectorului, a producției de energie din surse regenerabile și a stabilității rețelelor;
- în sectorul **educației**, s-au înregistrat progrese susținute de programele de sprijin bugetar aflate în curs în Anguilla (a doua tranșă fixă: 1,75 milioane EUR + 2,8 milioane EUR - completare prin pachetul financiar B) și în Turks și Caicos (a doua tranșă fixă: 1 milion EUR + prima tranșă variabilă: 3,8 milioane EUR + 2 milioane EUR din completarea prin pachetul financiar B), prin care **învățământul primar, învățământul secundar și educația și formarea profesională și tehnică** au devenit mai relevante pentru satisfacerea nevoilor actuale și viitoare ale pieței forței de muncă;
- de asemenea, în anul 2018 a fost **adoptat și semnat documentul de programare al celui de al 11-lea FED pentru Montserrat** (18,4 milioane EUR), pentru a sprijini **creșterea economică**, precum și pentru a încuraja evoluțiile în ceea ce privește politicile sectoriale prioritare, cum ar fi energia din surse regenerabile și turismul. Prima plată a fost efectuată (prima tranșă fixă: 5,4 milioane EUR + 0,32 milioane EUR - completare prin pachetul financiar B). Acest program de sprijin bugetar reprezintă o continuare a celui de al 10-lea program de sprijin bugetar care contribuie la planul de dezvoltare durabilă a insulei.

Regiunea Pacificului:

- în sectorul **turismului**, Polinezia Franceză (prima tranșă fixă: 7,45 milioane EUR) și-a dezvoltat politica sectorială, susținută printr-un program sectorial de sprijin bugetar, atrăgând turiști și generând locuri de muncă. Documentul de programare pentru cel de al 11-lea FED privind turismul în insulele Pitcairn a fost adoptat în 2017 și semnat în 2018, reprezentând o continuare a celui de al 10-lea program de sprijin bugetar din FED în același sector, care a fost finalizat în 2018;
- în sectorul **ocupării forței de muncă**, Noua Caledonie a continuat punerea în aplicare a politicii sale destinate creșterii angajabilității, în special prin formare tehnică și profesională;
- în ceea ce privește **dezvoltarea digitală și conectivitatea**, Wallis și Futuna au înregistrat progrese semnificative ale strategiei lor digitale (plata primei tranșe fixe: 12 milioane EUR). Într-o perioadă în care accesibilitatea digitală este esențială și oferă noi oportunități economice, programul sprijină, în special, introducerea progresivă a rețelei de cablu în bandă largă Tui-Samoa în insulele Wallis și Futuna, oferind conectivitate de mare viteză în bandă largă.

Alte TTPM:

- atât Insulele Falkland, cât și Sfânta Elena au beneficiat de programe pentru **conectivitate** în cadrul celui de al 11-lea FED. În Sfânta Elena, **documentul de programare a fost adoptat** la începutul anului 2018 și s-au înregistrat progrese în ceea ce privește punerea în aplicare a strategiei digitale (plata primei tranșe fixe:

10 milioane EUR). În Insulele Falkland, primele evoluții au vizat să consolideze asigurarea infrastructurii de transport și a infrastructurii pentru conectivitate (plata primei tranșe fixe: 2 milioane EUR);

- în ceea ce privește **turismul**, în Saint-Pierre și Miquelon s-a înregistrat o îmbunătățire a accesibilității pentru turiști, astfel încât, în timpul sezonului de vârf, Saint-Pierre este „complet rezervat” (plata primei tranșe variabile: 3,25 milioane EUR + plata celei de a treia tranșe fixe: 3,25 milioane EUR).

În general și de-a lungul întregului an, programele de sprijin bugetar au dus la desfășurarea de dialoguri regulate în materie de politici cu TTPM parteneri cu privire la reformele privind gestionarea finanțelor publice, politicile sectoriale și situația macroeconomică.

În 2018 a fost mobilizată **asistență tehnică** în vederea sprijinirii ordonatorilor de credite teritoriale și regionali în procesul de programare. Până la sfârșitul anului 2018, în cadrul facilităților de cooperare tehnică I și II din cadrul celui de al 11-lea FED, s-au plătit contracte sau studii de asistență tehnică în valoare totală de 3,6 milioane EUR pentru a ajuta la definirea strategiilor sectoriale ale TTPM sau pentru stabilirea eligibilității TTPM pentru sprijin bugetar.

b) Cooperarea regională în cadrul celui de al 11-lea FED

În 2018, s-au înregistrat progrese semnificative prin adoptarea celor trei programe regionale pentru TTPM din cadrul celui de al 11-lea FED:

- pentru **regiunea Pacificului**, programul regional „PROTEGE” (*Projet régional océanien des territoires pour la gestion durable des écosystèmes* – 36 de milioane EUR), semnat în februarie 2018, va sprijini dezvoltarea durabilă și rezilientă a regiunii prin protejarea biodiversității și a resurselor naturale regenerabile. Acesta se bazează pe programul regional „INTEGRE” din cadrul celui de al 10-lea FED (*Initiative des territoires pour la gestion régionale de l’environnement* – 12 milioane EUR), care s-a concentrat pe managementul integrat al zonei costiere și pe dezvoltarea rețelelor regionale (în domenii precum agricultura ecologică, deșeurile și adaptarea la schimbările climatice);
- pentru **Oceanul Indian**, programul regional (4 milioane EUR) semnat în februarie 2018 vizează îmbunătățirea supravegherii și a observării ecosistemelor terestre și marine din Teritoriile Australe și Antarctice Franceze, precum și restaurarea ecosistemelor și consolidarea impactului mecanismelor de prevenție. Programul regional precedent din cadrul celui de al 10-lea FED s-a concentrat pe îmbunătățirea gestionării durabile a patrimoniului natural (atât terestru, cât și marin) din Mayotte și Insulele Împrăștiate (3 milioane EUR) prin instrumente de evaluare și de sprijin pentru luarea deciziilor;
- în **zona Caraibilor**, programul regional „ReSEMBID” (*Resilience Sustainable Energy and Marine Biodiversity* - Reziliență, energie durabilă și biodiversitate marină, 40 de milioane EUR), semnat în octombrie 2018, va consolida dezvoltarea economică durabilă din punctul de vedere al mediului prin concentrarea pe reziliență, energie durabilă și biodiversitate marină. Acesta va spori eficiența energetică a infrastructurii care are un impact ridicat asupra consumului de energie, va îmbunătăți protecția și gestionarea durabilă a biodiversității marine și va crește capacitatea de adaptare la fenomene naturale extreme și recurente.

De asemenea, pe parcursul anului 2018, s-au făcut progrese în ceea ce privește formularea **programului tematic pentru toate TTPM din cadrul celui de al 11-lea FED**, cu acordul tuturor TTPM cu privire la cele două sectoare prioritare, și anume energia durabilă și schimbările climatice (inclusiv reziliența)⁷.

În cele din urmă, sprijinul acordat de UE în 2018 pentru **asocierea țărilor și teritoriilor de peste mări (OCTA) printr-o subvenție de funcționare** (1,1 milioane EUR pentru o perioadă de doi ani) a permis asocierii să își consolideze capacitatea de a-și îndeplini mandatul. Aceasta a vizat, în special, coordonarea TTPM partenere în vederea facilitării dialogului cu UE, promovarea parteneriatului și sprijin pentru activitatea comună a membrilor săi din mai multe regiuni de interes reciproc din cadrul asocierii UE-TTPM.

c) Uraganele din zona Caraibilor

În septembrie 2017, două uragane de categoria 5 au afectat mai multe TTPM din zona Caraibilor, antrenând vânturi care pun viața în pericol, maree provocată de furtună și precipitații abundente, generând pagube de amploare care au afectat locuințe și infrastructura de bază. Cel mai grav afectate TTPM au fost Anguilla, Sint-Maarten, Insulele Turks și Caicos, Saint-Barthélemy și Insulele Virgine Britanice. Montserrat, Saba și Sint Eustatius au fost, de asemenea, afectate.

Strategia de redresare a avut la bază o combinație de intervenții de urgență până în aprilie 2018 și de acțiuni suplimentare la nivel național și regional, care au continuat pe tot parcursul anului 2018. **În 2018, din pachetul financiar B nealocat din cadrul celui de al 11-lea FED, în valoare de 21,5 milioane EUR, a fost mobilizată o sumă de 15,04 milioane EUR** pentru Anguilla (2,8 milioane EUR), Montserrat (0,32 milioane EUR), Sint-Maarten (7 milioane EUR), Insulele Virgine Britanice (2 milioane EUR) și Insulele Turks și Caicos (2,92 milioane EUR) pentru **asistența ulterioară situațiilor de urgență**⁸.

În plus, serviciile Comisiei au lucrat în mod activ împreună cu autoritățile TTPM pentru a asigura că programele teritoriale și regionale din cadrul celui de al 11-lea FED sunt ajustate pentru a aborda situația post-uragan din TTPM și pentru a le sprijini în eforturile lor de obținere a rezilienței. O componentă orizontală privind reziliența a fost inclusă în cadrul programului regional pentru zona Caraibilor din cadrul celui de al 11-lea FED (40 de milioane EUR). Jumătate din bugetul total (20 de milioane EUR) a fost redirecționată către această componentă, pentru a sprijini construirea rezilienței în TTPM, în conformitate cu Consensul european privind dezvoltarea. În cadrul Facilității pentru dezastre naturale din cadrul FED, mai multe acțiuni regionale pentru pregătirea pentru dezastre au fost inițiate în 2018 și au vizat Anguilla, Insulele Virgine Britanice, Montserrat și Insulele Turks și Caicos.

d) Dialog instituțional

De la începutul exercițiului de programare, în decembrie 2013, serviciile Comisiei au sprijinit în mod activ TTPM pe parcursul întregului proces de programare prin facilitarea organizării de seminare, ateliere și conferințe specifice, în cadrul cărora s-a putut reflecta asupra priorităților și obiectivelor comune. Aceste schimburi au fost numeroase pe parcursul anului 2018.

⁷ Decizia Comisiei de finanțare a acestui program [C(2019) 1595] a fost adoptată în februarie 2019.

⁸ Cele două măsuri speciale de sprijin pentru Sint-Maarten și Insulele Virgine Britanice au fost adoptate înaintea celui de al 17-lea Forum UE-TTPM din 2019.

Forumul UE-TTPM

Pe baza rezultatelor diferitelor reuniuni de consultare din 2017, săptămâna celui de **al 16-lea Forum TTPM-UE** (19-23 februarie 2018) a reprezentat o ocazie propice pentru a face schimb de puncte de vedere și a discuta cu privire la relația dintre TTPM și UE după 2020.

În **concluziile celui de al 16-lea Forum TTPM-UE** (23 februarie 2018), UE, TTPM și statele membre de care sunt legate TTPM și-au reafirmat angajamentul puternic de a găsi răspunsuri durabile la provocările tot mai complexe și interconectate și și-au reiterat angajamentul față de tranziția către energie din surse durabile, inclusiv față de accesul sporit la servicii moderne de energie, energia din surse regenerabile și eficiența energetică.

La **nivel tehnic, reuniunile trilaterale** organizate în marja celui de al 16-lea Forum UE-TTPM între reprezentanții Comisiei, ordonatorii de credite teritoriale/regionali ai TTPM și statele membre de care sunt legate TTPM au oferit oportunitatea de a discuta cu privire la chestiuni legate de programare și de punerea în aplicare a cooperării, precum și de a planifica etapele viitoare.

La **nivel politic, reuniunile trilaterale** (22 februarie 2018) dintre Neven Mimica, comisarul european pentru cooperare internațională și dezvoltare, șefii de delegație ai TTPM și statele membre de care sunt legate TTPM au reprezentat o oportunitate utilă pentru sublinierea priorităților politice ale TTPM și pentru exprimarea punctelor de vedere pentru perioada de după 2020.

În plus, un **eveniment important privind politica și guvernanta în domeniul oceanelor și potențialul creșterii albastre** a avut loc cu o zi înainte de reuniunile trilaterale (21 februarie 2018), cu participarea TTPM, a statelor membre, a Comisiei și a Organizației pentru Alimentație și Agricultură (FAO).

Reuniuni tripartite

În plus, reflecțiile asupra priorităților strategice comune au avansat prin intermediul diverselor dialoguri purtate în cadrul asociației stabilite în temeiul Deciziei de asociere peste mări. **La nivel tehnic, în anul 2018 s-au organizat cinci reuniuni tripartite între Comisie, reprezentanții TTPM și statele membre de care sunt legate acestea** (ianuarie, aprilie, iulie, octombrie, decembrie⁹), care au constituit o platformă pentru dialog între Comisie, TTPM și reprezentanții statelor membre, în special pentru monitorizarea progreselor privind programarea și punerea în aplicare a celui de al 11-lea FED.

Grupuri de lucru ale parteneriatului și ateliere

La 16 ianuarie 2018, în cadrul unui **grup de lucru al parteneriatului** privind **Comerțul și integrarea regională** s-a făcut schimb de puncte de vedere cu privire la diferite aspecte legate de statutul preferențial al TTPM în comerțul cu UE, precum și cu privire la toate chestiunile comerciale mai ample de interes general.

O reuniune a grupului de lucru al parteneriatului privind **Serviciile financiare** a avut loc la 13 martie 2018, în cadrul căreia s-a discutat despre procesul privind Lista UE comună a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale. La sfârșitul lunii mai, un **atelier privind fiscalitatea internațională** a avut loc la Bruxelles, pentru a prezenta TTPM o imagine de

⁹ Pentru a pregăti mai bine forumul care urma să aibă loc, reuniunea tripartită care fusese inițial planificată pentru începutul anului 2019 a avut loc în decembrie 2018.

ansamblu a standardelor și criteriilor internaționale care stau la baza criteriilor de verificare ale UE și pentru a facilita dialogul dintre experții tehnici ai TTPM și partenerii internaționali.

În noiembrie 2018, OCTA a organizat un **atelier privind programele UE**, cu sprijinul Comisiei. Scopul acestuia a fost de a consolida capacitățile TTPM de aplicare a principalelor programe ale UE de interes pentru TTPM, cum ar fi Cercetarea și Inovarea, COSME și Erasmus+.

Banca Europeană de Investiții (BEI)

Decizia de asociere peste mări prevede acordarea de asistență financiară pentru TTPM prin mecanisme financiare administrate de BEI: Facilitatea pentru investiții a TTPM (fond alocat actual: 48,5 milioane EUR), finanțarea pentru subvenții la rata dobânzii și asistență tehnică (5 milioane EUR) și resursele proprii ale BEI (până la 100 de milioane EUR pentru perioada 2014-2020, în cadrul celui de al 3-lea protocol financiar).

În cadrul acestor trei pachete financiare nu au fost semnate operațiuni noi în 2018. În cadrul Facilității BEI pentru investiții a TTPM, operațiunile sunt în curs, ridicându-se la suma de 61,4 milioane EUR la sfârșitul anului 2018 (această sumă depășește dotarea inițială de capital, deoarece fondul este reînnoibil și unele sume rambursate au fost acordate din nou). În ceea ce privește pachetul financiar pentru subvențiile la rata dobânzii și asistență tehnică, în 2014, a fost utilizată o sumă de doar 25 497 EUR, din suma disponibilă de 5 milioane EUR, pentru o operațiune de subvenționare a ratei dobânzii în Polinezia Franceză. În cadrul pachetului financiar al BEI „Resurse proprii” pentru TTPM, BEI a încheiat un acord de împrumut cu Noua Caledonie în 2015, acordând un împrumut pentru investiții în valoare de 20 de milioane EUR pentru construcția unui nou spital.

În ceea ce privește fondurile rămase, proiectele sunt monitorizate și evaluate cu obiectivul de a utiliza pe deplin fondurile disponibile până la sfârșitul anului 2020.

Perspective

Anul 2019 va avea o importanță crucială pentru TTPM, deoarece, pe parcursul anului, vor avea loc negocierile privind Decizia de asociere peste mări, cadrul financiar multianual al UE pentru perioada 2021-2027 și cadrul post-Cotonou, care vor coincide cu procesul retragerii Regatului Unit din UE.

În acest context, va fi deosebit de important și relevant din punct de vedere politic să se mențină un dialog constant cu TTPM. Acest proces va fi susținut prin acordarea de sprijin continuu Asociației TTPM și TTPM prin intermediul Facilității pentru cooperare tehnică.

În paralel, Comisia va continua să sprijine TTPM afectate de uragane sau situații de urgență în eforturile lor de reconstrucție, colaborând îndeaproape cu acestea pentru a le aborda nevoile în cel mai propice mod posibil.

În fine, progresele în ceea ce privește programarea pentru cele două programe teritoriale rămase vor fi esențiale în 2019, pentru a asigura angajarea întregului pachet financiar disponibil pentru TTPM în cadrul celui de al 11-lea FED¹⁰.

¹⁰ Procesul de programare pentru Curaçao (16,95 milioane EUR) și Sint-Maarten (7 milioane EUR) este în curs, cu o dată planificată de adoptare în 2019-2020.